

Verksamhetsstadga för gemensamt äldreråd

§ 1 **Gemensamt äldreråd för flera kommuner.**

Gemensamt äldreråd för kommunerna Finström, Geta, Saltvik, Sund och Vårdö.

Enligt 31 a § (2020/11) kommunallag (1997:73) för landskapet Åland ska kommunstyrelsen tillsätta ett äldreråd. Medlemmarna i äldrerådet tillsätts för kommunstyrelsens mandattid. Ett äldreråd kan vara gemensamt för flera kommuner.

Närmare bestämmelser om äldrerådet och rådets uppgifter finns i äldrelagen (2020:9) för Åland.

§ 2 **Syfte.**

Äldrerådet utgör ett kommunalt *rådgivande organ*.

Rådet kan till skillnad från t ex kommunal nämnd inte fatta förvaltningsbeslut.

Ett syfte med lagen är att förbättra den äldre befolkningens möjlighet att i kommunen påverka beredningen av beslut som rör den äldre befolkningens levnadsförhållanden samt utvecklandet av service som är viktig för målgruppen. För att detta mål ska nås inrättas lagstadgade äldreråd.

§ 3 **Sammansättning.**

Kommunstyrelsen i respektive kommun utser två medlemmar (en man och en kvinna) vardera till äldrerådet bland intresserade kommunmedlemmar som hör till den äldre befolkningen. Till medlem kan också en anhörig till en äldre person väljas om det är ändamålsenligt för att äldrerådet allsidigt ska representera dem som brukar olika former av socialservice för äldre i kommunen.

Medlemmar i äldrerådet ska ha permanent boställningsort i kommunen.

Äldrerådet har tio medlemmar. Jämställdhetsaspekter beaktas. Medlemmar i äldrerådet tillsätts för kommunstyrelsens mandatperiod (2år).

Kommunstyrelsen kan i enlighet med respektive kommuns förvaltningsstadga utse en representant för sig, som har närvaro- och yttranderätt i äldrerådet.

§ 4 **Äldrerådets uppgifter.**

Äldrerådets huvudsakliga uppgifter sammanhänger med planen för att stöda den äldre befolkningen som kommunen ska anta enligt 7 § (Plan för att stöda den äldre befolkningen) samt utvärderingen i enlighet med 8 § (Utvärdering, ges tillfälle att ge utlåtande), i enlighet med Äldrelag (2020:9) för Åland.

Vid sidan av dessa uppgifter ska kommunen ge äldrerådet möjlighet att ge utlåtande i samband med annat beslutsfattande som påverkar den äldre befolkningens levnadsbetingelser. Äldrerådet ska ges möjlighet att delta i beredningen av ärenden som har betydelse för tjänster och service till den äldre befolkningen som kommunen tillhandahåller, men också ärenden som indirekt påverkar äldres välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjlighet att klara sig själv tex. beredning

och antagande av planer med stöd av plan- och bygglagen eller andra beslut som berör den fysiska miljön, idrotts- och kulturplaner vilka kan påverka äldres möjlighet att delta i olika fritidsverksamheter.

Möjligheten att påverka beslutsfattande inkluderar även att kommunen kan begära in äldrerådets synpunkter i samband med att kommunen ger utlåtande till någon annan myndighet i ett ärende som är betydelsefullt för de äldre.

Äldrerådet kan även ge utlåtande om andra myndigheters beslutsfattande som berör den äldre befolkningens livsvillkor.

Äldrerådet kan även själva ta initiativ att starta ärenden och anhängiggöra dem i respektive kommuns beslutsorgan.

Äldrerådet samarbetar med aktiva pensionärsföreningar i kommunerna.

§ 5 **Delaktighet och möjlighet att påverka.**

Kommunens organ ska höra och begära utlåtande från äldrerådet under planeringen av ärenden som är av betydelse för den äldre befolkningens välfärd, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som den äldre befolkningen behöver.

Hörandena och samtalen kan genomföras i form av traditionella utlåtanden eller sammanträffanden men därtill också genom att utnyttja elektroniska kanaler och sociala medier.

§ 6 **Verksamhetsförutsättningar.**

Kommunen ska tillhandahålla äldrerådet det som behövs för att det ska ha tillräckliga verksamhetsförutsättningar. Varje kommun upplåter mötesrum och tekniska hjälpmedel samt eventuella övriga nödvändigheter till äldrerådet.

§ 7 **Mötesarvoden.**

Mötesarvoden betalas enligt gällande arvodesstadga i respektive kommun.

§ 8 **Sammanträden.**

Äldrerådet håller sina sammanträden vid de tidpunkter och på de platser de beslutar, även elektroniska möten kan hållas. Ordförande eller, om denna är förhindrad, vice ordförande, kallar till sammanträde. I kallelsen ska anges tidpunkt och plats för sammanträdet samt vilka ärenden som ska behandlas (föredragningslista). Kallelse ska distribueras till medlemmarna i äldrerådet och till övriga personer som har närvarorätt. Även andra förtroendevalda, tjänstemän eller utomstående kan kallas till sammanträde för att höras i visst ärende.

Kallelsen ska sändas minst fem (5) dagar före sammanträdet, om inte organet beslutar annorlunda. Kallelsen jämte handlingarna skickas elektroniskt till medlemmarna. Sändandet av kallelserna och handlingarna elektroniskt förutsätter att alla medlemmar har tillgång till den tekniska utrustningen.

En medlem har möjlighet att begära utskrift av kallelsen och handlingarna från sekreteraren i äldrerådet.

Protokollet justeras på det sätt organet beslutar. Protokollet ska efter justering hållas offentligt framlagt på kommunernas webbplatser.

§ 9 Ordförande, vice ordförande och sekreterare

Äldrerådet utser bland rådets medlemmar en ordförande och en vice ordförande. Lämpligen utses ordförande från den värdkommun, som innehar sekreterarskapet. Protokollet uppgörs av sekreteraren under ledning av ordförande. Protokollet ska undertecknas av ordförande och sekreterare.

Sekreterarens uppgift är, förutom att vara sekreterare vid mötena, att bereda ärenden som kommer till äldrerådet.

Sekreteraruppdraget i äldrerådet handhas av en tjänsteman eller befattningshavare som kommunstyrelsen i respektive kommunen utser (enligt turordning).

§ 10 Turordning

Sekreteraruppdraget fördelas turvis mellan kommunerna. Vid tolkningsfrågor är det respektive kommun som innehar sekreteraruppdraget, vars förvaltningsstadga som tillämpas. Turordningen för värdskap för äldrerådet är Saltvik, Finström, Sund, Geta och Vårdö.

§ 11 Ändringar i verksamhetsstadga eller utträde ur äldrerådet

Ändringar i verksamhetsstadgan kan initieras av respektive kommunstyrelse och genomförs om en majoritet av kommunerna är överens. Utträde ur det gemensamma äldrerådet kan ske inför varje ny kommunstyrelseperiod, men bör meddelas senast sex månader på förhand.

§ 12 Ikraftträdande.

Denna verksamhetsstadga träder i kraft 1.1.2021.

Denna verksamhetsstadga har godkänts av kommunstyrelserna i:

Finström § 204 / 9.12.2020

Geta § 169 / 15.12.2020

Saltvik § 276 / 30.11.2020

Sund § 155 / 21.12.2020

Vårdö § 145 / 16.12.2020